

Komplexní rozbor činnosti v roce 1983 - obor amatérské divadlo

1. Akce festivalu ZUČ

1. viz rozbor činnosti v 1. pololetí 1983, čl.I, odst. 1 a 2
2. viz. rozbor činnosti v 1. pololetí 1983, čl. I, odst. 3 a 4
3. Výběr pro národní přehlídku ruských a sovětských divadelních her ve Svitavách byl zabezpečen v rámci předvýběru na kraj. přehlídku vyspělých DS a prostřednictvím přehlídky samé. Na nár. přehlídku nebyl doporučen žádný ze souborů - oba soubory (Vys.Libeň, Čelákovice) přicházející v úvahu se zúčastnily nár. přehlídky v minulém roce na přímé vyzvání UKVČ aniž by prošly krajskou soutěží.
4. a/ Erbenův Žebrák, memoriál Jiřího Beneše - krajská přehlídka divadelní klasiky
Žebrák, 8.-11. a 22. - 25. září 1983
b/ SKKS
c/ 9 souborů - 200 účinkujících - 2000 návštěvníků
d/ přehlídka je nesoutěžní
e/ Dramaturgie: 6 x česká klasika, 1 x ruská, 1 x italská, 1 pohádka. Dramaturgie celkově hodnotná, pestrá i v žánru, nechyběl text dramaturgicky objevný (Poděbrady - Šrámek - Zvony). Úroveň představení byla velmi dobrá - účastnily se v podstatě nejlepší soubory kraje.
f/ Porota nebyla - pouze besedy o představeních vždy s 2 lektory (střídavě Černíková, Šindelář, Švarc). Lektori pracovali velmi dobře, na vysoké odborné úrovni.
g/ Spolupořadatelé: KOR, KV SČDO, OOR, OKS, OV SČDO, OV SDR, OK ONV Beroun, MNV, ZV ROH a vedení závodu TOS Žebrák. Hlavní organizátor KP ROH TOS Žebrák. Spolupráce tradičně výborná, stejně tak organizace. Vzorné a příkladné je zabezpečení návštěvnosti.
h/ Vzhledem k výbornému organizačnímu zázemí rozhodně zachovat - mj. výhoda dvou hracích prostor.
5. XI.ročník Festivalu mladého amatérského divadla
Poděbrady, 29.9.-2.10. a 6.10.-9.10.1983
b/ MěNV Poděbrady

SKKS se podílí na zajištění:

- návrhu dramaturgie festivalu
- zabezpečení činnosti lektorského sboru
- zabezpečení vzdělávací části festivalu včetně účasti seminářů a vyspělých amatérských režisérů z ČSR

c/ 11 souborů - 180 účinkujících - 2000 návštěvníků

d/ festival je nesoutěžní

e/ Zaměření repertoáru v souladu se statutem festivalu na myšlenkově mladé, experimentální, netradiční, dramaturgicky objevné atp. mladé divadlo bezesbýtku splnil. XI. ročník byl samotnými účastníky hodnocen z tohoto hlediska jako dosud nejlepší.

Dramaturgie: 2 x čes. klasika, 2 x čes. současná dramatika, 1 x německá klasika, 1 x světová klasika, 1 x adaptace čes. klasického textu, 4 x autorský text. Žánrově různorodé, stejně tak pokud jde o inscenační postupy, metody práce a poetiku. Vedle výrazně výborných představení (X Brno - Hašek/Bílek/Turba - Velitelem města Bugulmy aneb Zpráva o Jaroslavu Haškovi, Ústí n.L. - Brecht - Matka Kuráž, Anebdivadlo Pha - Čapkové - Adam stvořitel) nebylo průměrných představení. Všechna představení byla inspirativní a měla pečť vysoké kvality.

f/ Nepracovala porota, ale lektorský sbor (Černíková, Urbanová, Felzmann, Pavlíček, Fiala), která se podílela na průběhu a vedení seminářů, které byly organizovány po jednotlivých představeních formou volné tribuny. Osvědčilo se bezprostřední vedení seminářů tzv. pomocnými lektory (Pernica, Schejbal, Bouček, Zajíc). Lektorský sbor pracoval ve své většině odborně a pedagogicky na výši. Pro příští ročníky nebude patrně nejvhodnější použití lektora Fialy a pom. lektora Boučka.

g/ Spolupráce s pořadateli: s OK ONV, OKS Nymburk a MěNV a KaSS Poděbrady byla na dobré úrovni. Někdejší nedostatky ve spolupráci s KaSS se podařilo z podstatné části odstranit.

h/ Festival znovu potvrdil svoji jedinečnost ve spojení s tvůrčí dílnou. Je stále více vyhledáván divadelníky z ČSR. Kapacita sálů a ubytovacích prostor nedovoluje vyhovět všem zájemcům. Doporučuji zachovat v plném rozsahu.

6. a/ Přehlídka divadelních her pro děti s krajskou účastí
Rakovník, 3.-4. a 9.-11.12.1983
- b/ OKS Rakovník
SKKS se podílelo doporučením souborů k účasti a na oficiálním zakončení přehlídky
- c/ 5 souborů - 100 účinkujících - 1500 návštěvníků
- d/ přehlídka je nesoutěžní
- e/ Dramaturgická skladba zcela jednoznačná - současná česká hra. Vyjimku tvořily Drdovy Dalskabáty. Všechna představení byla na nadprůměrné úrovni - zúčastnily se soubory, které tradičně dosahují v rámci kraje nejlepších výsledků v inscenování her pro děti.
- f/ Porota nebyla
- g/ Spolupořadatelé OKS a MěKS Rakovník. Spolupráce výborná - organizace vzorná.
- h/ Vzhledem k dobrému organizačnímu zázemí a potřebě dalšího rozvoje činnosti DS zaměřené na inscenování her pro děti zachovat v stávajícím rozsahu /tj. jeden rok je přehlídka soutěžní - postupová a druhým rokem nesoutěžní /.

II. VZDĚLÁVACÍ apod. AKCE

7. Viz. rozbor činnosti v 1. pololetí 1983, čl.II, odst. 1.

8. a/ Dva dvouapůldenní semináře pro vyspělé režiséry Středočeského kraje při FEMAD
Poděbrady, 30.9.-2.10. a 7.10.-9.10.1983
- b/ 110 účastníků - v 1. týdnu
120 účastníků v 2. týdnu
- c/ ad.1: Rozbor jednotlivých představení FEMAD ve vztahu k modernímu pojetí amatérského divadla
ad.2: Ukázky metodiky práce DS (Šupina Vodňanym Česká Lípa)
- d/ Semináře byly rozšířeny o účastníky z dalších krajů ČSR. Byly charakteristické aktivitou seminaristů.
Lektoři: ss. Černíková, Urbanová, Felzmann, Pavlíček, Fiala
Pomocní lektoři: ss. Pernica, Schejbal, Bouček, Zajíc
Ukázky uvedli: s. Zborník a členové DS z České Lípy
9. a/ Pracovní aktiv Středočeských divadelních amatérů v rámci 53.
Jiráskova Hronova
Hronov - sál Slávie, 31.7. 1983
- b/ 100 účastníků
- c/ Činnost v oblasti amatérského divadla ve Středočeském kraji

Dramaturgie DS ve Středočeském kraji a stav úrovně krajsky sledovaných a vyspělých souborů

Činnost KPS a krajské organice SČDO

- d/ Aktiv byl uskutečněn po tříleté odmlce. Účastníky i členy KPS byl hodnocen jako velice zdařilý - bylo doporučeno v obnovené tradici pokračovat. Byla kritizována neúčast metodiků OKS vyjma OKS Nymburk, Mladá Boleslav a Mělník.

10. a/ Setkání vyspělých amatérských režisérů z ČSR při FEMAD
Poděbrady 9.10.1983

b/ 60 účastníků

c/ Výměna zkušeností z práce v amatérských DS

11. Dvoudenní seminář k problematice souborů hrajících pro děti v Rakovníku nebyl uskutečněn z důvodu absence metodika v období přípravy, rovněž však pro rozhodnutí zabezpečit systematické vzdělávání ved. dětských divadelních souborů formou cyklického vzdělávání.

12. Spolupráce při uspořádání dvouapůldenního semináře "Chudé divadlo" nebyla realizována, neboť hlavní organizátor upustil od pořádání této vzdělávací akce.

III. STAV V OBORU

a/ V kontextu amatérské divadelní činnosti v ČSSR náleží Středočeský kraj a výsledky práce jeho souborů celkově k nejlepším krajům. Úroveň práce jednotlivých souborů je velmi různorodá: od poměrně silné skupiny souborů vyspělých, přes soubory oscilující kolem průměru, až po soubory slabší a velmi slabé. Důležitou skutečností je fakt permanentního růstu souborů špičkových a spolu s tím i poučených amatérských divadelníků, zejména režisérů a scénografů.

Nejlepší okresy:

Mělník - 3 špičkové soubory - Mělník

- Kralupy n.Vlt.

- Vysoká Libeň

Nymburk - 3 špičkové soubory - Poděbrady

- Libice n.C.

- Lysá n.L.

Mladá Boleslav - 2 špičkové soubory - Mnichovo Hradiště

- Mladá Boleslav

Benešov - 2 špičkové soubory - Bystřice

- Dolní Kralovice

Praha-západ - 2 špičkové soubory - Anfas Černošice

- Řevnice

Tyto soubory pracují dobře především díky své pílì a dobrému metodickému zázemí v OKS. Všechny jmenované okresy pořádají pravidelně okresní přehlídky s návazností na krajské akce.

Nejhorší okresy:

Příbram, Kolín - soubory z hlediska kraje prakticky neexistují (vyjimku tvoří Malé divadlo Kolín hrající výhradně repertoár pro děti)

Kladno, Praha-východ, Rakovník, Beroun, Kutná Hora - na těchto okresech pracují 1-2 špičkové soubory především díky svému snažení, nikoliv OKS.

- b/ Repertoár byl do značné míry ovlivněn vyhlášením roku 1983 jako Roku českého divadla - převažovala česká dramatika. Repertoár byl však žánrově pestrý, u krajsky sledovaných souborů byly nastudovány i dramaturgicky objevené texty, nechyběly texty autorské.
- c/ Počet kvalitních souborů se v podstatě oproti r.1982 nezměnil. Lze hovořit o 21 souborech, zároveň konstatovat, že některé další soubory, které dosud nenáležely mezi nejlepší, doznaly takových změn ve výsledcích své práce, které opravňují k tvrzení, že kvalitních souborů bude přibývat. Počty kvalitních - vyspělých souborů v jednotlivých okresech v r.1983: BN - 3, BE - 1, KL - 1, KO - 1, KH - 1, MĚ - 4, MB - 2, NB - 3, PB - 0, PV - 2, PZ - 2, RA - 1.
- d/ Profesionální pomoc byla poskytována v oblasti dramaturgie (kromě režisérů M. Švarce, Zđ. Pošívala, Č. Kováře hlavně J. Černíkovou, méně P. Janišem) v podstatě všem krajsky sledovaným souborům, ale i souborům dalším. Z prostředků SKKS byla realizována pouze jedna kompletní režie. Z prostředků zřizovatelů souborů byla poskytována další profesionální pomoc (kompletní režie, scénografie, choreografie). Zároveň byla poskytována pomoc formou konzultací při zkouškách, které vede amatér, což má pro soubor a jeho budoucí samostatnou práci rozhodující význam.

Profesionální pomoc byla poskytována i formou rozboru a hodnocení hotových inscenací - krom přehlídek i při samostatných návštěvách představení či při předvýběru na krajské přehlídky.

Celkově je možno hodnotit pomoc jako velice prospěšnou. Oproti minulým letům došlo k podstatnému omezení objemu profesionální pomoci z důvodu nedostatečných finančních prostředků. Snaha zabezpečovat pomoc výhradně formou konzultací a nikoliv kompletní režii apod. zůstala prozatím spíše jen přáním. Pro příště bude zapotřebí individuálně vážit formu pomoci tomu kterému souboru a výjimečně využívat i dosud běžně používané formy kompletní režie. Týká se zejména souborů, kde nelze zajistit samostatné a účinné vedení, a u kterých by mohlo dojít k přerušení činnosti přinášející dosud dobré ne-li vynikající výsledky.

Přehled prof. pomoci profesionálů u souborů:

Ze strany SKKS:

Janiš - Strančice

Švarc - Vys. Libeň, Slaný

Černíková - Bystřice, Mnichovo Hradiště, Mladá Boleslav, Dětská scéna Slaný, Dolní Kralovice, Rakovník, Říčany, Žebrák a dal.

Ze strany zřizovatelů souborů:

Oubram, Schindler, Švarcová - Slaný

Vedral, Bádál, Kosljar - Čelákovice

Pošíval, Kovářik, Krejčík - Rakovník

e/ KPS se sešel v r.1982 4 x, pracoval podle plánu. Dvě třetiny členů pravidelně chodí na schůzky a mají zájem soustavně pomáhat amatérskému divadlu. Skutečně poradním orgánem je KPS při přípravě dramaturgie jednotlivých přehlídek, při přípravě vzdělávacích akcí. Jednání KPS mají vysloveně pracovní charakter. Řídí je velmi dobře předseda KPS. KPS je skutečným a nepostradatelným pomocníkem, namnoze velice obětavým - jeho někteří členové se např. sešli 3 x navíc aby projednali a pomohli při obsahové přípravě vzdělávací akce.

f/ Žádná zvláštní akce určená učňovské mládeži nebyla realizována.

g/ Dobré výsledky činnosti DS jak po stránce obsahové, tak umělecké, jsou adekvátní pomoci, která byla v minulých letech vč. roku 1983 poskytována souborům prostřednictvím přehlídek, vzdělávacích akcí a přímé profesionální pomoci. Logickým důsledkem je i neustálé zvyšování počtu souborů pracujících na kvalitativně vyšší úrovni i zvyšování úrovně práce stávajících špičkových souborů.

Rok 1983 se projevil jako rok, v kterém vyústila všechna dosavadní péče v těch dosud nejpozoruhodnějších výsledcích práce DS. Dokladem byla mj. krajská přehlídka vyspělých DS Středočeského kraje - dosud nejvíce přihlášených souborů (20), z 12 soutěžních představení 7 takové urovně, která by měla srážení na úrovni národní či celostátní přehlídky. V historii krajské přehlídky to dosud nemělo obdoby.

D o p o r u č u j i :

- Pro další rozvoj úrovně práce DS zachovat stávající soutěžní i nesoutěžní přehlídky (viz. Festival ZUČ - WR, SDH, Žleby, Libice n.C., FEMAD, Erbenův Žebrák, Rakovník dětem).
V případě přehlídky ve Žlebech prověřit schopnosti organizátorů zjednat nápravu v organizaci přehlídky a v případě, že se situace nezlepší, přistoupit k přeložení přehlídky do jiného místa.
- Pro následná léta termínově změnit FEMAD Poděbrady a Erbenův Žebrák s ohledem na plynoucí výhody při zabezpečování akcí pro obě místa (zvláště ubytování seminaristů v Poděbradech).
Od r.1984 je dohodnuta s organizátory záměna: FEMAD - září, Erbenův Žebrák - říjen.
- Z obdobných důvodů, zejména pro změny ve složení členské základny vesnických souborů, pro možnosti zabezpečení lepší návštěvnosti v místech konání přehlídek těchto souborů a pro splnění termínu uzávěrky tak, jak je stanovena soutěžním řádem národní soutěže, přeložit termín krajských přehlídek vesnických a zemědělských souborů z měsíce května na měsíce březen-duben s uzávěrkou přihlášek shodnou s uzávěrkou krajské přehlídky vyspělých DS, tj. 20. leden. S organizátory v Libici a Žlebech je tato změna dohodnuta s tím, že od roku 1985 by byla realizována.
- Věnovat potřebné prostředky a organizační síly na zabezpečení

systematického cyklického vzdělávání režisérů a vedoucích dětských divadelních souborů v oddělených, nejlépe dvouletých kursech. Omezit či upustit v tomto období [] od méně efektivních forem jednotázových vzdělávacích akcí.

- Přistupovat diferencovaně k poskytování profesionální pomoci - viz. doporučení v odstavci d.
- Zachovat rozsah ediční činnosti minimálně na úrovni r.1982. V r. 1983 nebyl do edičního plánu zařazen ani jeden titul.
- Nadále se zabývat řešením otázky v oblasti dramaturgie (výběr vhodných titulů, úpravy textů, rozborů atp.) s ohledem na neustále stoupající požadavky DS, které v minulých letech zabezpečovala J. Černíková s nasazením maximálního úsilí - další rozšiřování této činnosti - pomoci z její strany není možné. Navrhují v následných obdobích zapojit dalšího dramaturga, tj. včetně vytvoření finančních podmínek pro jeho činnost.

Vyhotovil 10.2.1984

Milan Strotzer

